

Вежба „Ватрени штит 2022”

ОДБРАМБЕНА ОПЕРАЦИЈА У НОЋНИМ УСЛОВИМА

Здружено-тактичка вежба с бојевим гађањем „Ватрени штит 2022”, која је изведена почетком априла на Војном комплексу „Пасуљанске ливаде”, била је највећа вежбовна активност свих састава војске у првом делу године. Изведена је садејством припадника Копнене војске, РВ и ПВО, 72. бригаде за специјалне операције и 63. падобранске бригаде. На вежби је учествовало више од 1.000 припадника Војске и преко 100 средстава ратне технике.

Пише Мира ШВЕДИЋ

Здružена тактичка вежба са бојевим гађањем у ноћним условима „Ватрени штит 2022” планирана је и припремана да би се показао висок ниво садејства, здруживање снага и проверила ефикасност нових средстава у наоружање Војске Србије, као и оних која су у фази модернизације и развоја.

Тај својеврстан ватрени спектакл у ноћним условима, у коме је ангажовано више од 1.000 припадника Војске Србије и више од 100 средстава ратне технике, пратио је државни и војни врх. На бини, која се налазила на посматрачници на тригонометру 719, били су председник Србије и врховни командант Александар Вучић, потпредседник Владе и министар одбране Небојша Стефановић, начелник Генералштаба Војске Србије генерал Милан Мојсиловић.

ПРИПАДНИЦИ ДВА ВИДА НА ЈЕДНОМ ЗАДАТКУ

Вежбове активности почеле су узбуђивањем и изласком на терен седам дана раније. Пред људство и технику постављен је озби-

Пуковник
Слађан Цветковић

Вежба је комбинација ватре и њокрејта. Врло је динамична и ни у једном моменту нема њрекида. Увек се нешто дешава на земљи и у ваздуху и све секвенце су њодједнако дијне. Сви задаци које смо њоставили њред себе реализовани су бесѡрекорно и без ѡроблема.

љан циљ који је требало испунити – приказати могућности и оспособљеност за извршавање задатака у специфичним ноћним условима, који су сложени и захтевни јер траже врхунску обученост људства и припремљеност технике. На срећу, савремена техника умногоме олакшава и унапређује извођење дејстава и противдејстава ноћу.

Вежба је припремана у ѡудљивим атмосферским приликама Кучајских планина и полигона. Била је климатски распета између реалне зиме и календарског пролећа, између дана и ноћи, између снега, кише, блата, спарине и прашине. Били су то услови у којима се калило људство и испитивала исправност технике. Прави услови који би требало да покажу да све функционише како треба.

Пре завршне вежбе ангажовани састави извели су припремна и школска гађања посада, послуга и тимова. Посетили смо их непосредно пре дана де и од њих сазнали детаље о многим активностима. Наши саговорници били су пуковник Слађан Цветковић, начелник штаба Треће бригаде КоВ, на вежби у улози заменика руководиоца вежбе и мајор Игор Савић, заменик команданта 36.

тенковског батаљона, на вежби у улози заменика команданта тенковског батаљона, а главни подофицир Команде Треће бригаде заставник прве класе Маријан Пиљић омогућио нам је да видимо све тачке на вежби.

Здružена тактичка вежба са бојевим гађањем по теми „Тактичка група у извођењу одбрамбене операције ноћу” одвијала се по следећем замишљеном сценарију – нашу земљу је напао непријатељ јачине механизоване бригаде и његова три механизована батаљона нападају на рејон одбране тактичке групе...

За планирање и организовање вежбе био је одговоран командант Копнене војске генерал-потпуковник Милосав Симовић и она је организована по његовим наређењима. За координацију свих активности испред КоВ-а одговоран је био заменик команданта КоВ генерал-мајор Слађан Стаменковић, а вежбом је руководио командант 3. бригаде КоВ пуковник Драган Антић.

Носилац извођења вежбе била је 3. бригада КоВ, коју је командант КоВ ојачао тенковском четом из тенковског батаљо-

Мајор
Игор Савић

Ајсолујно смо прецизни. Код нас нема истицања, сви морају бити једнаки, зна се сваком месту и улоја. Свако гађање мора да буде поодак, ово су ипакви прикази на којима никоме није дозвољена грешка. Овде обученост долази до изражаја. То је круна нашег рада.

на Т72МС, оклопно-извиђачком четом из Оклопно-извиђачког батаљона БРДМ-2М и артиљеријском групом из Мешовите артиљеријске бригаде у чијем су саставу били самоходна топовско-хаубичка артиљеријска батерија 155 mm НОРА Б-52 и ракетна батерија састављена од два вода вишецев-

ЦИЉЕВИ ВЕЖБЕ

Циљеви вежбе били су да се прикаже одлучност, увежбаност, ватрене могућности и висок ниво садејства и сарадње јединица ВС за одговор на изазове, ризике и претње по безбедност земље. Поред тога, да се унапреди обученост команди и снага ВС у току извођења операција, дејстава и противдејстава, те да се унапреди и прикаже оспособљеност команди и дела јединица ВС у решавању тактичких ватрених задатака током припреме дејстава и противдејстава и извођења операција у различитим земљишним и временским условима, дању и ноћу. И коначно, да се унапреди и прикаже обученост снага КоВ, РВ и ПВО, 72. бригаде за специјалне операције и 63. падобранске бригаде у успостављању садејства у току извођења операција.

Фото: Срђан Грчић

них самоходних лансера ракета 128 милиметара – „пламен С” и „огањ”. Поред њих, на вежби су учествовали на одређеним системима припадници из скоро свих састава КоВ – 1. 2. и 4. бригаде, 21. батаљона везе, 246. батаљона АБХО, као и састави ван КоВ-а као што су 63. падобранска бригада и 72. бригада за специјалне операције. У ваздухопловном делу учествовали су 204. и 98. ваздухопловна бригада и 250. ракетна бригада за ПВД.

Према сценарију, у вежби су уклопљена и средства које развија и модернизује Војнотехнички институт.

– Тенковској чети која је формирана од два тенковска вода наоружаних тенковима М-84 из 36. тенковског батаљона и два тенковска вода наоружаних тенковима Т-72 МС из тенковског батаљона Т-72, су придодати модернизовани тенк М-84 АС2 и модернизовани БВП М80 АБ1. Такође, као део система ватре током извођења одбране ангажоване су три беспосадне даљински управљиве платформе „милош В-1 и В-2”, док су артиљеријску ватрену подршку пружале модернизоване самоходне хаубице 122 мм „гвоздика”. Надаље, поред оклопних борбених

Заставник прве класе
Маријан Пиљич

*Подофицири,
професионални
војници и цивилна
лица из наше јединице
још једном су доказали
високу стручност
и увежданост. Ова
здружена тактичка
вежба са дојевим
јаћањем дила је
ирилика да се провери
функционисање
свакој јојединца у
једном организованом
систему.*

возила БОВ „милош М16”, којим се превозе припадници 63. падобранске бригаде да би извели блокаду диверзантске групе, у једном делу вежбе ће се вод за подршку превозити новим возилима МРАП, која тек треба да стигну у Војску Србије. Она први пут пешадијским јединицама пружају, поред високе мобилности, и могућност оклопне заштите од дејства стрелачке муниције и парчади артиљеријских или тенковских пројектила. Важно је рећи да ниједно од средстава из развоја неће дејствовати засебно већ као део неке од јединица – истиче пуковник Цветковић и каже да је лако припремити и извести вежбу са људством које је мотивисано и које је испољило велику жељу да учествује у њој.

На „Ватреном штиту 2022” демонстрирана је и употреба противоклопног ракетног комплекта „корнет” новог средства у наоружању Војске Србије, који умногоме повећава противоклопне могућности наше војске и из њега се први пут дејствује у дневним и ноћним.

– За сада све функционише у најбољем реду. Све тенковске посаде су јако мотивисане за реализацију својих задатака. То су изузетно искусни војници. Имају искуства

ПО СЦЕНАРИЈУ ОД МЕТКА ЦРВЕНЕ ДО МЕТКА ЗЕЛЕНЕ БОЈЕ

III Вежба је почела испаливањем сигналног метка црвене боје. III Припадници 72. бригаде за специјалне операције и 63. падобранске бригаде врше блокаду, расецање и неутралисање убачене групе. III Вод за подршку из састава пешадијске чете у улози четне ватрене групе поседа резервни ватрени положај помоћу три нова теренска возила МРАП и једним командним возилом. III Дејствује противваздухопловна одбрана наших снага на уочене ваздухопловне снаге непријатеља ракетним системом „шило” и артиљеријско-ракетним системом ПАСАРС ракетом С-2М. Циљеве је имитирала осветљавајућа минобацачка мина 120 милиметара. III Извиђање из ваздушног простора врши се помоћу тактичке беспилотне летелице „врабац”. III Оклопно-извиђачке јединице демонстрирају како се прикупљају обавештајни подаци са земље употребом командног извиђачког возила – КИВ и мултисензорске интелигентне платформе – МИП-3. III Борбено осигурање јачине оклопно-извиђачке чете са десет оклопних извиђачких аутомобила БРДМ-2МС поседа рејон, осматра бојиште и дејствује по непријатељу. III Непријатељ дејствује по нашем борбеном осигурању. III Противоклопно одељење наоружано системом „корнет” неутралише ватрену тачку непријатеља на објекту Мушита. III Дејствују три послуге даљински контролисаних беспосадних платформи „милош”. III Следи дејство снајперских парова на важне циљеве непријатеља. III Ради консолидације одбране и затварања међупростора из очекујућег рејона прву линију одбране поседа тенковски вод Т-72 у чијем саставу су били модернизовани тенк М-84 и модернизовани БВП М-80 АБ1. III Рејон за одбрану поседа стрељачки вод на борбеним оклопним возилима „лазар 3” и дејствује из стрељачког и колективног наоружања. III Након заустављања, развијања и дејства по борбеном осигурању непријатељ отпочиње артиљеријску припрему напада дејством по предњем крају наше одбране. III Дејство по непријатељевим нисколетећим и лебдећим ваздухопловима најпре батеријом за противваздухопловна дејства ПАСАРС у рејону Горњи бигар, а потом и системом „панцир С-1”. III Ради успоравања напада непријатеља ангажује се, као артиљеријска ватрена подршка одбране, батерија 155 mm НОРА Б-52, и она остварује ватру по снагама непријатеља у наступању на даљинама од 12 километара. III Дејство по непријатељу настављају модернизоване самоходне хаубице 122 mm са ватреног положаја на Венцу, у MRSI режиму, на даљини од 10,5 километара. III Следе противоклопна дејства – тенковски вод са ватреног положаја остварује ватру по непријатељу, а њихово наступање оклопним и механизованим јединицама спречено је снажним дејством вођеним ракетама ПОЛО М-83 са ватреног положаја из рејона Плато. III Непријатељ дејствује по линији одбране. III Уследило је дејство батаљонске ватрене групе минобацачима 120 mm како би се спречило прегруписавање и довођење свежих снага непријатеља. III Ометање наступања непријатељских снага настављено је ватреним дејством борбених хеликоптера Ми-35, ракетама и топовима 23 mm, и Х-145 са невођеним ракетним зрнима и митраљезом 12,7 милиметара. III Непријатељ дејствује јаком артиљеријском ватром на предњи крај наше одбране. III Артиљеријска ватрена подршка снага у одбрани започиње дејством групе самоходних хаубица 122 mm „гвоздика”, наставља се самоходним хаубицама 155 mm НОРА Б-52, а самоходни вишецевни лансери ракета 128 mm „пламен С” и „огањ” дејствују брзом паљбом по непријатељу. III У борбе се уводи тенковска чета ојачана механизованим водом и стрељачким водом на возилима „хамер”. III Повређени припадник Војске евакуише се санитарским хеликоптером Ми-17 и санитарским возилом. III Крај вежбе оглашен је испаливањем метка зелене боје.

У сумрак 9. априла припадници Војске, учесници вежбе, били су распоређени на тачно одређеним положајима, спреми за извођење одбрамбене операције и сви су чекали сигнал за почетак дејства – испљивање сигналног мейка црвене доје.

АНГАЖОВАНА РАТНА ТЕХНИКА

На вежби је било ангажовано више од 100 средстава ратне технике. Били су то: тенкови М-84 и Т-72МС, модернизована самоходна хаубица 122 мм „гвоздика“, лансери ракета самоходни вишецевни 128 мм „пламен С“ и „огањ“, самоходна топ-хаубица 155 мм НОРА Б-52 М15, противоклопно лансирујуће оруђе М-83 ПОЛО, БОВ М16 „милош“, БРДМ-2М, теренско возило „Застава НТВ“ 4×4, возило „хамер“, минобацач 120 мм М-75, авион МиГ-29, хеликоптери Ми-17, Ми-35, Х-145М, ракетни систем за ПВД „панцир С-1“, даљински пилотиран ваздухоплов ЦХ-92А, БОВ КИВ са ДУБС-ом 7/62/40 мм, КОТ 1В13, мултисензорска извиђачка платформа МИП-1 и МИП-3, универзална преносна артиљеријска осматрачка станица (УПАОС). Од стрељачког наоружања коришћене су модулarna аутоматска пушка 6,5×38/7,62×39 мм М17, полуаутоматска снајперска пушка М91, модернизовани пушкомитраљез М84М и снајперска пушка SAKO TRG 42. Војнотехнички институт приказао је средства у модернизацији или у развоју као што су модернизовани тенк М 84 АС2 и БВП М-80 АБ1, модернизован АРС ПВД ПАСАРС, БОВ 8×8 „лазар 3“ са ДУПС 30 мм, нове верзије беспосадних даљинских управљивих возила „милош“, оклопно возило МРАП 6×6 М20, тактичка беспилотна летелица „вбрац“.

и у ноћном гађању, иако она нису део наших свакодневних активности. Апсолутно смо били прецизни током реализације свих досадашњих планираних гађања. Правило је да нема истицања, сви морају бити једнаки, зна се место и улога сваког – каже мајор Игор Савић и додаје.

– На полигону све то изгледа јако лепо, поготово у ноћним условима, ефектно је дејство на циљеве. То је круна нашег рада, због тога тенкиста воли тенк, мада и они који нису тенкисти кажу да нема ништа атрактивније од тенковског дејства, поготово у ноћним условима.

ИЗАЗОВ ДЕЈСТАВА У НОЋНИМ УСЛОВИМА

Да би се спремила вежба у ноћним условима, требало је уложити много више напора него иначе.

– Тежиште је на употреби средстава која имају развијене оптоелектронске уређаје за осматрање бојишта и откривање циљева у ноћним условима, а који умногоме олакшавају извођење дејстава. За средства ратне технике код којих нису развијене термовизијске нишанске справе рејоне циљева осветљаваће батаљонска ватрена група минобацача 120 mm и самоходне хаубице „гвоздика“ из артиљеријске групе – објашњава пуковник Цветковић.

Мајор Савић додаје да су тенкови Т-72 МС и модернизовани М-84 АС 2 опремљени термовизијским уређајима и без проблема могу да реализују задатке у ноћним условима. Тенкови М-84, који немају термовизијске справе, дејствоваће током осветљавања бојишта и они могу веома успешно да делују и у такој ситуацији, на домету од два до два и по километра.

– У сваком од сегмената вежбе учествује по неко од многих новоуведених савремених средстава. Тако на пример у батерији „огањ“, ситуацију на бојишту прати БОВ КИВ опремљен савременим осматрачким системима. У његовом комплексу се налази универзална осматрачка станица – УПАОС, којом командир брже открива циљ, шаље елементе за гађање и командује. Истовремено се помоћу ње у ноћним условима олакшано прате и ефекти дејства по циљу. Такође, и рад батерије модернизованих хаубица 122 mm „гвоздика“ је умногоме олакшан и убрзан уградњом рачунара како у саме хаубице тако и у КОТ, који поред рачунарских

*Вежба, која је
представљала
комбинацију
снаге, ватре и
моћи, завршена
је испљивањем
сигналној мейка
зелене боје. Полигон
је поново прекрио
мрак, свейтели
су само фарови
одлазећих иберенских
возила. Осигурили
су ушисци
– задовољство
добрим
резултатима
гађањима учесника
вежбе.*

има и осматрачке системе за откривање циљева и дању и ноћу. Извиђачке јединице су ангажоване са БОВ КИВ у коме се налази мултиизвиђачка сензорска платформа помоћу које се такође прати комплетна ситуација, која ће бити приказана посматрачима на мониторима који се налазе на бини – објашњава пуковник Цветковић.

У делу вежбе ангажује се даљински пилотиран ваздухоплов ЦХ 92А, који ће најпре вршити осматрање и снимање бојишта, олакшавати проналажење циљева артиљерији, а потом дејствовати ракетом. Такође, ангажује се и беспилотна летелица „врабац“ ради прикупљања података и праћења ситуације из ваздуха.

Запитан да издвоји неки сегмент вежбе, пуковник Цветковић каже да би то било некоректно јер је вежба комбинација ватре и покрета, врло динамична и ни у једном мо-

менту нема прекида. Увек су нека дешавања на земљи и у ваздуху.

– До сада све иде како је планирано кроз планске процесе у фази припреме за вежбу, уз одличне резултате на тактичким увежбавањима и школским, посадним и одељењским гађањима. Сви задаци које смо поставили пред себе су реализовани беспрекорно и без проблема. Сва техника функционише одлично. Људство је мотивисано да сваки задатак почне и завршио на време и онако како је планирано. Очита је и радост људи кад виде одличне резултате на циљу и кад се увече изврши анализа и установи да су сви задаци у току дана и на самој припреми и проби реализовани у складу са планом. Са задовољством могу да кажем да су створени сви предуслови да се завршница вежбе спроведе без проблема – поручује заменик руководиоца вежбе.

КОМБИНАЦИЈА ВАТРЕ, ПОКРЕТА И СВЕТЛА

У сумрак 9. априла припадници Војске, учесници вежбе, били су распоређени на тачно одређеним положајима, спремни за извођење одбрамбене операције и сви су чекали сигнал за почетак дејства – испаливање сигналног метка црвене боје. За посматраче је потом, иза деветнаест часова, почео јединствен једноипочасовни спектакл праћен ватром, покретом, фијуцима, тутњавом, праском, треском, грмљавином из цеви свих оружја и оруђа која су коришћена. Уједно био је то и светлосни спектакл – смењивали су се призори мрклог мрака и блештавог сјаја осветљавајуће муниције. Вежбајућа просторија осветљавана је мином 120 mm и осветљавајућим пројектиlima. На тренутак би цео простор био обојен бледо жуто, па светлоплаво и флуоресцентно зелено, прошарано црвеним, и све на њему наликовало је призорима са акварел платна.

С времена на време помањала су се места дешавања – Добре воде, Плато, Велики бигар, Крчор, Велики Антравељ. Део циљева, од укупно 220, који су представљали непријатељске снаге у зони операције, био је обележен светлећим маркерима. Посматрачи су могли да прате гађање циљева непријатеља у ваздушном простору ракетним системом „шило”. Један од циљева био је управо осветљавајућа мина. Мете су погађане и рафалном паљбом из артиљеријско-ракетног система ПАСАРС.

„КОРNET” ПРЕМИЈЕРНО

На полигону је први пут приказано дејство руског противоклопног ракетног система „корнет”, новоуведеног у наоружање Војске Србије, који може да уништи композитни челик до 1,3 m или армирани бетон до 3,5 m на даљинама до 8.000 метара. Прво гађање из „корнета” на полигону извршио је 6. априла десетар Немања Митић из 31. пешадијског батаљона Треће бригаде КоВ. Он је дан касније извео и прво ноћно гађање и успешно погодио циљ.

НОВА КАМУФЛАЖНА УНИФОРМА

На вежби је могла да се види разлика у опреми два пара снајпериста. Један је носио класичну „цили” опрему произведену у „Јумку”, а други је имао нову камуфлажну униформу тог произвођача, коју није могла лако да уочи ни термовизијска камера. На тај начин наши снајперисти могли су да буду посебно сакривени у ноћним условима.

Потмула тутњава пратила је лет долазећих пројектила самоходних НОРА Б-52 са ватреног положаја на Великој Брезовици, који су се бучно и са пуно сивкастог дима распрскавали на Великом Антравељу. Батерија популарних „гвоздика” дејствовала је из рејона Венац на десни део Крчора. „Гвоздике” су дејствовале у MRSI режиму који омогућава брзо испаливање веће групе пројектила под различитим елевацијама тако да сви падну у истом моменту на циљ. На тај начин ударна снага једне батерије добила је моћи једног дивизиона.

Посебно атрактивно било је ноћно дејство из вишецевних самоходних лансера ракета „огањ” и „пламен С” са ракетног положаја у Михајловој рупи. Њихове светлеће „ватрене стреле” испаливане у рафалима брзо су грабиле ка рејону циља и изазивале дивљење посматрача.

Гло под ногама на „Пасуљанама” тресао је покрет тенковских јединица. Тенкови М-84 из састава Треће бригаде КоВ, тенкови Т-72 из Тенковског батаљона Т 72 и модернизовани тенк М-84 АС2 из развоја ВТИ-а дејствовали су у две групе. Рески звуци пројектила испаливани из њихових цеви парали су небо над Добрим водама и прецизно погађали мете у рејону циља на Крчору.

Пешадијски састави који су се налазили на положајима за одбрану Плато – Добре воде – ТТ 719 демонстрирали су дејство из стрељачког наоружања. Утисак на вежби појачавао је бучни налет хеликоптера и хук ракета испаливаних из њих. Иако хеликоптери Ми-35 нису могли да се виде, чуо се њихов посебан звук. И „панцири” су показали своју импресивну моћ.

Нови, снажни звук који је одјекнуо на „Пасуљанама” у тим ноћним условима било је дејство противоклопног ракетног система „корнет”. Сви ти звукови и светла мешали су се са снажним брујањем мотора из десетина борбених возила.

Вежба, која је представљала комбинацију снаге, ватре и моћи, завршена је испаливањем сигналног метка зелене боје. Полигон је поново прекрио мрак, светлели су само фарови одлазећих теренских возила. Остали су утисци – задовољство добрим резултатима гађањима учесника вежбе – и руководства и вежбајућих састава, али и посматрача. |

Фото: Горан Станковић и Даримир Банда